

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä
TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS
LOPPUSELVITYSKERTOMUKSESTA JA TILINPÄÄTÖKSESTÄ

1.1.2023- 30.11.2023

JÄSENKUNTIEN VALTUUSTOILLE

Tarkastuslautakunta 17.1.2024

Sisällys

1. LAUTAKUNNAN TOIMINTA	3
2. ARVIO LOPPUSELVITYSKERTOMUKSESTA	3
2.1 Hyvinvointikuntayhtymän varojen ja velkojen selvittäminen	4
2.2 Nettovarallisuuden jakaminen	6
3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN JA TILINPÄÄTÖS	7
4. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	8
5. YHTEENVETO LOPPUSELVITYSKERTOMUKSESTA JA TILINPÄÄTÖKSESTÄ	9
6. ALLEKIRJOITUKSET	9

1. LAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalain 121 §:ssä. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla, arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän jäsenkuntien valtuustot ovat valinneet tarkastuslautakuntaan vuosiksi 2021-2025 seuraavat henkilöt:

jäsen

Keijo Mustonen, puheenjohtaja
Tarja Ollanketo, varapuheenjohtaja
Janne Sirkka

varajäsen

Pauli Nikula
Tanja Siuvatti
Jorma Romppanen

Lautakunnan sihteerinä on toiminut tilintarkastaja JHT, KHT Eetu Rantakeisu 30.11.2023 asti ja sen jälkeen lautakunnan sihteerinä on toiminut tilintarkastaja JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr.

Vajaan tilikauden (1.1.2023 - 30.11.2023) arvioimiseksi tarkastuslautakunta koontui yhden kerran. Tarkastuslautakunnan toiminta perustui loppuselvityskertomuksen ja tilinpäätöksen arviointiin. Lautakunnan käytettävissä ovat olleet myös esityslistat ja pöytäkirjat. Tarkastuslautakunta on tehtävänsä suorittamiseksi perehtynyt vuoden 2023 talousarvioon, loppuselvityskertomukseen ja tilinpäätökseen ajalta 1.1.2023 - 30.11.2023, jonka yhtymähallitus on hyväksynyt 15.12.2023 § 109.

Jäsenkuntien valtuustot ovat valinneet kuntayhtymän tilintarkastajaksi BDO Auditor Oy:n vastuullisena tarkastaja JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr.

2. ARVIO LOPPUSELVITYSKERTOMUKSESTA

Raahen kaupunki sekä Pyhäjoen, Siikajoen ja Vihannin kunnat päättivät perustaa Paras-lain pohjalta vuoden 2009 alusta Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän. Kuntayhtymän tehtävänä oli järjestää kuntien vastuulla olevat sosiaali- ja terveyspalvelut. Perussopimuksen 24 §:n mukaan kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot. Yhtymähallituksen tehtävänä on huolehtia loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat muuta sovi.

Uudet hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Samalla sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät ja pelastustoimen järjestämismvastuu siirtyivät kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän koko sote -toiminta, sopimukset ja irtaimisto siirtyivät Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023. Toiminnan ja omaisuuden siirtyminen hyvinvointialueelle vaikutti olennaisesti kuntayhtymän toimintaan ja talouteen vuonna 2023.

Hyvinvointikuntayhtymän toiminnan siirryttyä sote-voimaanpanolain 23 §:n mukaisesti olennaisilta osiltaan 1.1.2023 hyvinvointialueelle, hyvinvointikuntayhtymän toiminta on sen jälkeen ollut lähinnä kiinteistöjen hallinnointia. Sote-toiminnan järjestämisvastuun siirtymisen jälkeen hyvinvointikuntayhtymän toiminnalle ei ollut enää tarvetta ja kunnat ovat päättäneet purkaa hyvinvointikuntayhtymän hyväksymällä valtuustoissaan hyvinvointikuntayhtymän purkusopimuksen.

Jäsenkuntien kunnanvaltuustot ovat päättäneet purkaa Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän hyväksymällä purkusopimuksen ja allekirjoittamalla sen seuraavasti:

Pyhäjoen kunnanvaltuusto	20.9.2023 § 59, allekirjoitettu 6.11.2023
Raahen kaupunginvaltuusto	28.8.2023 § 90, allekirjoitettu 17.10.2023
Siikajoen kunnanvaltuusto	21.9.2023 § 97, allekirjoitettu 16.10.2023

Purkusopimuksen mukaan isäntäkuntana hyvinvointikuntayhtymän purkuasioissa toimii Raahen kaupunki.

2.1 Hyvinvointikuntayhtymän varojen ja velkojen selvittäminen

Sote-toimintaan liittyvä irtaimisto siirtyi voimaanpanolain nojalla hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen tasearvosta. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle siirtyivät Monetra Oulu Oy:n, KPK ICT Oy:n, 2M-IT Oy:n, JokiICT:n ja Sarastia Oy:n osakkeet 31.12.2023.

Kaikki hyvinvointikuntayhtymän tiedossa olevat velat ja 7.12.2023 mennessä saapuneet laskut on maksettu.

Hyvinvointikuntayhtymän omistuksessa olleet kaikki kiinteistöt, rakennukset ja huoneistojen hallintaan oikeuttaneet osakkeet on myyty 22.2.2023 - 31.10.2023 välisenä aikana. Loppuselvityskertomuksessa on selostettu yksityiskohtaisesti kauppojen toteutuminen. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän yhtymähallitus on (22.5.2012 § 76) päättänyt, että Raahen sairaala-terveyskeskuskiinteistöä lukuun ottamatta kaikki kuntayhtymän omistamat toimitilat voidaan myydä omistajaohjausryhmän linjauksen mukaisesti jäsenkunnille kirjanpidon mukaisesta tasearvosta. Myyntihinnoittelussa kiinteistöjen osalta on sovellettu em. päätöstä. Raahen sairaalan myyntihintaa on selvitetty kahden riippumattoman kiinteistöarvion pohjalta.

Taloudellisesti merkittävimmät myyntikohteet olivat:

- Raahen sairaalan kiinteistö 678-30-3031-7 rakennuksineen, koneineen ja laitteistoineen Raahen Hoivatilat Oy:lle (3368757-4) 7.930.000 euron kokonaiskauppahinnalla. Kaupan myötä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen, NordLab hyvinvointiyhtymän ja Kalajoen kaupungin kanssa laaditut ko. tiloja koskevat vuokrasopimukset ovat siirtyneet Raahen Hoivatilat Oy:lle. Sairaalakiinteistön tiloissa oleva sellainen irtaimisto, joka ei ole siirtynyt hyvinvointialueelle, kuuluu Raahen Hoivatilat Oy:lle.

- Kiinteistö 678-30-246-2 sillä olevine rakennuksineen ja liittymineen (30367 m²). Kiinteistöllä sijaitsee kolme betonirakenteista, purkukuntoista rivitaloa, sekä määräala 678-404-1-50-M504 (2069 m²) Raahen kaupungille 381.214,73 euron kokonaiskaupahinnalla.

Sopimukset

Kuntayhtymän 31.12.2022 voimassa olleet sopimukset, siltä osin kuin ne eivät ole siirtyneet hyvinvointialueelle, on irtisanottu tai niiden päättymisestä on muuten sovittu sopimuksen toisen osapuolen kanssa. Myös muut, vuodenvaihteen jälkeen voimassa olleet sopimukset, on sovittu päättymään viimeistään kuntayhtymän purkautumiseen ja ohjelmistot, joiden käyttö jatkuu pidempään tilastoinnin ym. syiden vuoksi, on siirretty tai tullaan Raahen kaupungin hallintaan.

Pankkitilit, saamiset ja laskut

Hyvinvointikuntayhtymän pankkitilit siirtyivät Raahen kaupungille 8.12.2023. Raahen kaupunki huolehtii isäntäkuntana hyvinvointikuntayhtymän viimeisen tilinpäätöksen (30.11.2023) jälkeisten laskujen maksamisesta, saatavien perinnästä sekä tapahtumien kirjanpidosta ja rahaliikenteestä.

Henkilöstön asema ja vastuutahot 1.1.2023 jälkeen

Hyvinvointikuntayhtymän henkilöstöstä pääosa siirtyi 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle. Tilapalvelujen henkilöstö siirtyi Raahen Hoivatilat Oy:lle 1.11.2023.

Kuntayhtymänjohtajan virka on täytettynä 31.12.2023 saakka ja tarvittavaa muuta henkilöstöresurssia on ostettu yksityisiltä palveluntuottajilta tai hyvinvointialueelta. Laskentapäällikkö ja controller olivat 31.3.2023 saakka 40 %:n työajalla ja 1.4. - 31.5.2023 välisen ajan 20 %:n työajalla kuntayhtymän palveluksessa. Myös tulosaluejohtajat olivat 31.3.2023 saakka kuntayhtymän palveluksessa 20-30 %:n työajalla. Kesäkuun alusta alkaen hyvinvointialue on laskuttanut kuntayhtymää laskentapäällikön ja controllerin työpanoksesta 10 % palkkakuluista.

Hyvinvointikuntayhtymän purkamiseen liittyvää selvitystyötä on tehnyt kuntayhtymän johtaja yhdessä laskentapäällikön, controllerin ja muun henkilöstön kanssa. Ko. henkilöt ovat osallistuneet vuoden 2022 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadintaan sekä laatineet tilinpäätöksen ja loppuselvityskertomuksen ajalta 1.1.2023-30.11.2023.

Asiakirjat ja arkisto

Hyvinvointialueita koskevan voimaanpanolain (616/2021) 64 § mukaan kaikki kuntayhtymän hallinnassa olevat asiakirjat siirtyvät Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän kiinteistöihin liittyvä analoginen ja digitaalinen tietoaineisto on jäänyt Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän omistukseen, ja aineistot siirtyvät kiinteistöt ostaneelle Raahen Hoivatilat Oy:lle.

Purkamisen jälkeen ilmenevät velvoitteet ja vastuut

Mikäli loppuselvityksen jälkeen ilmenee hyvinvointikuntayhtymän toimintaan liittyviä velvoitteita tai vastuita, joita ei loppuselvityshetkellä ole ollut tiedossa,

vastaavat jäsenkunnat niistä purkusopimuksen mukaisesti kukin peruspääomaosuutensa mukaisessa suhteessa tai aiheutumisperiaatteen mukaan.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan loppuselvitys on laadittu asianmukaisesti ja loppuselvityskertomuksessa on kerrottu yksityiskohtaisesti omaisuuteen, sopimukseen, henkilöstöön sekä varoihin, vastuisiin ja velvoitteisiin liittyvät toimenpiteet sekä kuvattu yksityiskohtaisesti hallinnon asioihin liittyvät toimenpiteet ja vastuutahot ennen ja jälkeen loppuselvityksen päättymistä 30.11.2023. Toiminta on keskittynyt kiinteistöihin sekä niiden ja muun omaisuuden realisointiin sekä toiminnan loppumiseen.

2.2 Nettovarallisuuden jakaminen

Hyvinvointikuntayhtymän jäljellä olevat varat jaetaan jäsenkuntien kesken peruspääomaosuuksien suhteessa kuntayhtymän perussopimuksen 24 § mukaisesti sen jälkeen, kun kuntayhtymä on purkautunut. Hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätös per 30.11.2023 muodostaa perussopimuksen mukaisen jäsenkuntien omaisuutta ja vastuita koskevan jakopohjan.

Jäsenkuntien osuudet pääomasta vuonna 2023

Kuntien osuudet pääomasta	%	euroa
Pyhäjoki	9,01	886.899,23
Raahe	73,34	7.219.221,92
Siikajoki	17,65	1.737.377,52
Yhteensä	100,00	9.843.498,67

Jäsenkuntien jako-osuudet muodostuvat seuraavasti:

Jakokelpoiset rahavarat 1.12.2023 kirjapidon tilanteen mukaan		2.808.509,68
Purkusopimuksen mukainen varaus 2023 purun jälkeisiin kustannuksiin		50.000,00
Purkuhetkellä jakokelpoiset varat		2.758.509,68
	Kuntien peruspääomaosuudet	Jako-osuus
Pyhäjoki	886.899,23	248.541,72
Raahe	7.219.221,92	2.023.091,00
Siikajoki	1.737.377,52	486.876,96
Yhteensä	9.843.498,67	2.758.509,68

Tilinpäätös sekä loppuselvitys toimitetaan jäsenkuntien valtuustoihin hyväksyttäväksi. Valtuustokäsittelyjen jälkeen hyvinvointikuntayhtymä on katsottava purkautuneeksi. Raahen kaupunki tilittää jako-osuudet jäsenkunnille sekä tekee tarvittavat ilmoitukset kuntayhtymän purkamisesta eri rekistereihin sen jälkeen, kun loppuselvitys on hyväksytty jäsenkuntien valtuustoissa.

3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN JA TILINPÄÄTÖS

Kuntayhtymän talousarvio vuodelle 2023 päättyi 47.249 euroa ylijäämäiseksi. Tilikauden tulos muodostui - 8.616.003 euroa alijäämäiseksi. Toimintatuottoja kertyi 3.356.114 euroa, kun talousarviossa toimintatuotoiksi arviointiin 3.517.127 euroa. Merkittävän poikkeaman selittää vuokratulot, jotka jäivät 577.824 euroa arvioitua pienemmäksi. Poikkeama selittyy sillä, että talousarvio on tehty koko vuodeksi (12 kk) ja vuokratulot kertyivät vain lokakuun loppuun saakka (10 kk), koska Raahen sairaalan kiinteistön rakennukset siirtyivät Raahen Hoivatalot Oy:lle 1.11.2023 alkaen. Myyntituottaja kertyi 98.490 euroa arvioitua enemmän. Toimintatuotot kertyivät pääosin vuokratuloista. Myyntivoittoa kirjattiin muihin tuottoihin 178.041 euroa.

Kuntayhtymän käyttötalouden toimintakulut olivat yhteensä 10.970.181 euroa, mikä on 8.578.545 euroa talousarviossa arvioitua suurempi. Muihin toimintakuluihin on kirjattu myyntitappioita yhteensä 8.581.082 euroa, mikä selittää toimintakulujen ylittymisen ja alijäämän syntymisen.

Toimintakatteen vaje toteutui 8.739.558 euroa arvioitua suurempana. Talousarviossa toimintakatteeksi arviointiin 1.125.491 euroa. Vuosikatteen muodostui - 7.812.484 euroa, kun talousarviossa vuosikatteen arviointiin 1.107.491 euroa. Poistoeroja on tuloutettu 131.748 euroa.

Loppuselvityskertomuksessa todetaan, että talousarvio vuodelle 2023 laadittiin kiinteistötoimintaan, siihen liittyvään hallintoon sekä kuntayhtymän hallintoon perustuen. Vuoden 2023 aikana maksettiin vielä vuodelle 2022 kuuluvia menoja 123.299 euroa. Vastaavasti vuodelle 2022 kuuluvia tuloja kirjattiin 121.072 euroa. Ko. menot ja tulot liittyvät kuntayhtymän lakaneeseen palvelutoimintaan ja eriä ei voitu vuoden 2022 tilinpäätökseen arvioida. Lyhytaikaisten velkakirjalainojen korot nousivat vuoden 2023 aikana, joten korkoihin varattu määräraha ylittyi huomattavasti. Korkokulut ylittivät talousarviossa arvioidun 190.507 eurolla.

Rahoituslaskelman toteutuminen

Rahoituslaskelman toiminnan rahavirta oli 9.277.658 euroa positiivinen. Tulorahoituksen korjauseriä kirjattiin 8.403.041 euroa ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja 8.687.102 euroa. Rahavarat lisääntyivät 2.501.045 euroa.

Tase

Taseen oma pääoma on 3.176.927 euroa ja vieras pääoma euroa 67.319 euroa, joka koostuu ostoveloista 43.461 euroa, muista veloista 13.674,38 euroa ja siirtoveloista 10.183,67 euroa.

Loppuselvityskertomuksessa todetaan, että avaavassa taseessa on kirjattu peruspääomaa vastaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle siirtyvät tase-erät: tietokoneohjelmistot 628.327,13 euroa, koneet ja kalusto 516.413,04 euroa, osakkeet 10.351,16 euroa, vaihto-omaisuus 219.833,39 euroa sekä henkilöstön lomapalkkavelka 6.888.779,57 euroa. Omaisuuden siirto on pienentänyt peruspääomaa ja lomapalkkavelan siirto kasvattanut. Kuntayhtymän peruspääoma kasvoi avaavan taseen siirtojen myötä 5.513.854,85 euroa.

4. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Jäsenkuntien valtuustot ovat hyväksyneet yhtymähallituksen esityksestä kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet Kuntalain 13 §:n mukaisesti. Yhtymähallitus vastaa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta, ohjeistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä raportoi siitä. Kuntayhtymän johtajalla on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisvastuu.

Loppuselvityskertomuksen mukaan hyvinvointikuntayhtymän toiminnan taloudellisuutta ja tuloksellisuutta ei ole tilikautena tarkasteltu normaaliajan tapaan osavuosikatsauksien avulla, koska varsinaista palvelutuotantoa ei ole enää ollut.

Toiminta on keskittynyt kiinteistöihin sekä niiden ja muun omaisuuden realisointiin sekä toiminnan loppumiseen ja siirtymiseen liittyvien veloitteiden ja niistä aiheutuneiden kustannusten oikeaan kohdentumiseen. Loppuselvityskertomuksessa todetaan, että vähäisistä henkilöstöresursseista huolimatta kuntayhtymän tilinpäätös vuodelta 2022 laadittiin asianmukaisesti ja toiminnan lopettamiseen liittyvät toimenpiteet vuodelta 2023 on toteutettu.

Tilinpäätöshetkellä kuntayhtymän palveluksessa työskenteli ainoastaan kuntayhtymän johtaja. Kuntayhtymän palveluksessa 30.10.2023 saakka työskenteli yhteensä 13 henkilöä tekniikan, hallinnon ja taloushallinnon tehtävissä.

Vahinkoriskien varalta vakuutukset ovat olleet voimassa.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan selvitys sisäisestä valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta on asianmukainen ja riittävä.

5. YHTEENVETO LOPPUSELVITYSKERTOMUKSESTA JA TILINPÄÄTÖKSESTÄ

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan hyvinvointikuntayhtymän loppuselvitys on hoidettu huolellisesti ja loppuselvityskertomus antaa kattavan kuvan tehdyistä toimenpiteistä kuntayhtymän lakkauttamiseksi. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on hoidettu riittävässä laajuudessa.

Yhtymävaltuuston hyväksymä talousarvio ei toteutunut suunnitellusti. Talousarvion mukaan tulot ja menot ovat tasapainossa, mutta toimintakauden 1.1.2023 - 30.11.2023 tulos osoittaa alijäämää - 8.616.002,70 euroa. Toimintakertomuksessa on kuitenkin annettu riittävä selvitys toimintatuottojen alittumisen ja toimintakulujen ylittymisen syistä. Toimintatuotoista vuokratulot toteutuivat 577.824 euroa alle talousarviossa arvoidun, koska Raahen sairaalarakennusten vuokria kertyi 12 kk:n sijaan vain 10 kk:lta omistajavaihdoksen vuoksi. Alijäämä selittyy pääosin myytyjen kiinteistöjen tasearvojen ja myyntihintojen erotuksesta. Myyntitappiot 8.581.081,85 euroa on kirjattu muihin kuluihin. Korkokulut toteutuivat 190.507,08 euroa arvioitua suurempana.

Tarkastuslautakunta toteaa, että jako-osuuksiin sisältyy rahavarojen lisäksi myös saamia.

Tilintarkastaja on antanut 17.1.2024 tilintarkastuskertomuksen loppuselvityskertomuksesta ja tilinpäätöksestä ajalta 1.1.2023-30.11.2023. Tilintarkastaja esittää tilinpäätöksen 1.1.2023 - 30.11.2023 hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille ajalta 1.1.2023.-30.11.2023. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen.

6. ALLEKIRJOITUKSET

Raahessa 17. tammikuuta 2024

Keijo Mustonen
puheenjohtaja

Tarja Ollanketo
varapuheenjohtaja

Janne Sirkka